

Gent in 1878

5 januari : Vanaf 1 januari 1878 zijn een aantal geldstukken in België niet meer gangbaar : de Franse stukken van 1,2 en 0,50 fr. (gekroond hoofd Napoleon III), de Belgische stukken gemunt voor 1866, de Italiaanse stukken van voor 1862, de Zwitserse stukken van 1820 en 1852.

12 januari : M. Willscheid, Paddenhoek 5 Gent. Depot van Beierse bieren. Beiers bier : per fles 0,36 fr., halve fles 0,20 fr., glas 0,15 fr. Nurenbergs bier : per fles 0,45 fr., halve fles 0,25 fr., glas 0,20 fr. Dinsdag aanstaande zullen vijf zusters van Liefde (grijze zusters) het nieuw klooster gaan bewonen op de Brugse Poort. De zusters zullen de zieken van de parochie van St. Jan-Baptist bezoeken en een weeshuis houden.

21 januari : In de gemeenteraad vraagt De Vigne aandacht voor het reinigen van de straten. De burgemeester antwoordt dat het moeilijk is al de straten te reinigen wegens gebrek aan de nodige kredieten.

25 februari : De gemeenteraad beslist een nieuwe kiosk te bouwen op de Kouter.

3 maart : Skating Ring, Bagattenstraat 19 Gent. Open alle dagen van 10 tot 13 u en van 19 tot 23 uur. Alle avonden concert. Engelse schaatsen. Toegang 50 centimes.

Op 3, 4, 5 en 10 maart : groot verkleed bal. Toegang : een fr. Om middernacht grote quadrille. Om 5 uur : galop final. Dansen : wals, la canacanada, polka, mazurka, lansier, scottisch, redowa, contredans.

4 maart : Op carnaval hebben verscheidene muziekmaatschappijen de stad doorkruist. Omhalingen geschieden voor de Zonder Naam. Heel de nacht heeft men in onze stad gezang en getromp toegelaten. Als alle jaren zijn er langs de straten hoogst afkeuringswaardige liedjes gezongen.

Er was ook een cavalcade ingericht door l'Avenir, een liberale vereniging. Tot hier de Gazette van Gent. In Le Bien Public vernemen we echter meer over deze cavalcade : "On a également beaucoup remarqué un omnibus chargé de pèlerins revenant d'Oostakker, qui vendaient des flacons de l'eau miraculeuse de Lourdes et d'autres remèdes merveilleux. Sur le char en question figurait un personnage affublé d'ornements épiscopaux et portant un masque, reproduisant d'ailleurs avec beaucoup de fidélité les traits de Mgr. Bracq, évêque de Gand.

D'autres masques représentaient l'honorable bourgmestre d'Oostakker

et une noble dame dont le nom est synonyme de pitié et de charité, M. la marquise de Courtebourne". We begrijpen waarom de Gazette van Gent hier het stilzwijgen bewaart. Het is verboden zich te verkleeden als geestelijke of als militair. De politie had moeten optreden. Natuurlijk komt er protest van de katholieke kring.

In het raam van een artikel over Gent is het onmogelijk het probleem verder uit te diepen, maar in gans het land groeit de tegenstelling klerikaal-antiklerikaal tot zijn toppunt. Straks zien we een ander voorbeeld. De komende verkiezingen spelen natuurlijk een rol.

21 maart : Nog in verband met de cavalcade schrijft Le Bien Public : "Les excès dont nous avons été témoins ces jours derniers, s'ils ont été une occasion de scandale, auront aussi pour effet d'éclairer les catholiques sur les véritables tendances du libéralisme et de leur indiquer clairement que jamais la ligne de conduite qu'ils ont à suivre pour tenir victorieusement tête à cette détestable hérésie".

31 maart : De koning en de koningin brengen een bezoek aan de internationale bloementoonstelling.

6 april : De verkoping van het meubilair van het hotel d'Hane-Steenuyse in de Veldstraat had gisteren naar onze stad een groot aantal liefhebbers gelokt, alsmede enkele uit Frankrijk en Engeland. Behalve schilderijen zijn ook andere voorwerpen betrekkelijk duur verkocht. Er zijn belangrijke aankopen gedaan door een antiquair, die men zegt commissie had van wege de koning en de graaf van Vlaanderen. Twee prachtige kandelaars in verguld brons met grijze porfieren voet zijn verkocht voor 16 000 fr. Het schijnt dat ze bestemd zijn voor het paleis te Brussel. De vermaarde Christus van Duquesnoy werd door een lid van de familie ingehouden voor 14 000 fr. Twee schilderijen van de fluwelen Bruegel werden verkocht voor 8 300 fr. Het bed met verhemelte, waar koning Lodewijk XVIII in geslapen heeft tijdens de honderd dagen is verkocht aan de heer Salverti van Parijs voor 1400 fr. Een prachtige pendule Boule werd toegewezen aan de heer van Pottelsberghe de la Potterie van Gent voor 8 700 fr.

18 april : Na een bespreking van de brochure "Les catholiques libéraux" van kardinaal Dechamps komt Le Bien Public tot het volgende besluit : "Les législations dites libérales doivent être en tout temps considérées par le catholique comme désastreuses et subversives de la liberté de l'Eglise. Tirer de l'hypothèse où nous sommes tout le profit possible pour l'Eglise, maintenir et proclamer la thèse dans toute son intégrité et viser perpétuellement à en obtenir la restauration progressive dans les esprits, dans les mœurs et dans les lois".

25 april : In 1876 werd door een commissie onder het voorzitterschap van ridder J. B. de Ghellinck d'Elseghem geld ingezameld voor een denkteken ter nagedachtenis van de hertog van Arenberg als erkentelijkheid voor het redden van het begijnhof. Er werd 12 797 fr. ingezameld. Met de giften werd een kapel opgericht tegen de kerk van het nieuw begijnhof. Met het overschot zal een groot geschilderd raam in de kerk worden geplaatst.

28 april : Een der klokkenluiders van Sint-Baafs zal op 7 mei zijn jubelfeest vieren van vijftig jaar klokkenluider.

29 april : Sedert enkele dagen wasemt de Oude Schelde een verpestende reuk uit die zeer nadelig is voor de gezondheid. De oeverbewoners klagen over die toestand, die men zegt nog een veertien dagen zal duren.

Grand Bazar Parisien. Veldstraat 51 Gent. Huisgerief in gesmeed, vertind, vernist en geëmailleerd ijzer. Pannen met steel diameter 11 cm. 0,45 fr., Duitse pan 18 cm. 1,65 fr., koffiekkan 1,80 fr.

2 mei : Wereldtentoonstelling te Parijs. Spoorkaartjes aan verminderde prijs. Gent-Parijs 1e klas : 58,45 fr., 2e klas : 43,85 fr., 3e klas : 29,95 fr.

4 mei : Toen er voor de eerste maal over de fonograaf gesproken werd, waren er maar weinig personen, die daar geloof aan hechten. De uitvinding kwam uit Amerika. Maar... de fonograaf bestaat en werd in Parijs beproefd.

Voor het assisenhof werd de zaak Van Thienen opgeroepen. Hij wordt beschuldigd van belediging aan de koning en opstand tegen politie. Van Thienen maakte deel van de Internationale. Hij werd bij verstek veroordeeld voor belediging aan de koning twee jaar en 500 fr. boete, voor belediging aan de koningin één jaar en 500 fr. boete, voor opstand tegen de politie : een maand.

12 mei : Na vier jaar klachten in de pers, opmerkingen in de gemeenteraad, beloften en herbeloften is gisteren eindelijk de afzichtelijke piscine aan de Sint-Niklaaskerk weggebroken.

Op de Koornmarkt is men aan het werk. De markt wordt merkbaar opgehoogd en opnieuw gekasseid. De voetpaden worden verbreed en men plaatst gaslantaarns gelijk op de Kouter, maar met slechts drie armen. Als er op de Kouter twee van de vijf branden, hoeveel zullen er op de Koornmarkt branden ?

13 mei : In verband met de brochure "Catholiques et Politique" die te Brugge verscheen schrijft Le Journal de Gand; "Il ne s'agit de rien de moins de doter la Belgique d'un ensemble de lois rétrogrades. Il

s'agit de reconstituer le moyen-âge par l'obéissance absolue aux lois de l'Eglise, de consacrer la minorité de l'élément civil éternellement confiné sous le contrôle ecclésiastique et de réédifier l'édifice social renversé par la révolution en lui donnant pour couronnement les conquêtes derniers du jésuitisme, l'infailibilité pontificale et le Syllabus. L'Eglise dès aujourd'hui indépendante jouissant de tous les droits et privilèges, n'a d'autre souci que celui de ravir à toutes les associations civiles chaque liberté qui semble faire ombrage à sa puissance. Elle frappe d'anathème quiconque se tient hors de son cercle. Seule elle est la société parfaite et immuable; toute autre institution sociale est funeste, marquée de la tâche originelle et destinée à un irrémédiable anéantissement”.

23 mei : Le Journal de Gand vervolgt, dit met het oog op de komende verkiezingen : “Il s'agit de savoir si oui ou non la Belgique sera gouvernée par le prêtre, si le Syllabus l'emportera sur la Constitution, celle-ci étant révisée dans le sens ultramontain, et si la liberté politique en notre pays n'aura servi qu'à couvrir tous les attentats de ses plus ardents ennemis ? On est pour la Constitution ou pour le Syllabus, pour le gouvernement des prêtres ou pour l'indépendance du pouvoir civil, pour la monarchie libérale ou pour la théocratie. Point de milieu.”

29 mei : Er wordt in onze stad veel meer gebouwd dan de behoefte vereist. Sedert men geen vertrouwen in papier (= obligaties) meer heeft, wil iedereen zijn geld in huizen plaatsen. Maar dit heeft ook voor gevolg dat in onze stad 2 800 woningen leeg staan. Dit zal noodzakelijk de daling van de huishuur voor gevolg hebben.

8 juni : Na een scherpe kiesstrijd is eindelijk de dag van de verkiezingen aangebroken. Voor de eerste maal in de Belgische geschiedenis ontvangen de kiezers een gedrukte stembrief met de namen van de kandidaten : de liberalen in het blauw gedrukt en de katholieken in het rood; boven elke lijst staat een vierkantje. De kiezers moeten een kruis tekenen in het vierkant boven de lijst, die hun voorkeur heeft.

Uitslag verkiezingen :

Senaat :

Liberaal : Delecourt E. 4 372 stemmen

Katholiek : Goethals L. 3 780 stemmen

Kamer :

Liberalen : Ch. de Kerckove, burgemeester 4 386 stemmen

d'Elhoungne, advocaat 4 368 ”

de Hemptinne Jules, nijveraar 4 382 ”

De Vigne Julius, advocaat 4 332 ”

Lippens Aug., burgemeester Moerbeke	4 371	stemmen
Rolin-Jaequemijns, advocaat	4 363	''
Verhaeghe-de Naeyer Const., bankier	4 377	''
Willequet, advocaat	4 302	''
Katholieken : Cruyt	3 798	''
Drubbel	3 787	''
Delehaye	3 809	''
De Smet-De Lange	3 798	''
De Moerman-d'Harelbeke	3 792	''
Kervijn de Volkaersbeke	3 787	''
Paul de Smet de Naeyer	3 794	''
Storme-Brasseur	3 767	''

Er waren 37 kiesbureaus, waarvan de stemmen verenigd werden in 18 telbureaus. Acht telbureaus telden enkel Gentse kiezers, drie telbureaus telden enkel kiezers van het platteland, zeven bureaus waren gemegd.

Aantal kiezers :

16 kiesbureaus Gent	3 464	kiezers
6 kiesbureaus buiten	1 382	''
15 bureaus (overige)	3 453	''
Totaal	8 299	kiezers

Een ontleding van de uitslag geeft het volgende beeld :

Senaat : % stemmen

	Gent	Buiten	Totaal
Delecourt	67,5 %	30,7 %	52,7 %
Goethals	31,2 %	66,0 %	45,5 %
Totaal	98,7 %	96,7 %	98,2 %

De rest waren ongeldige stemmen.

Kamer :

	Gent	Buiten	Totaal
Ch. de Kerchove	67,7 %	30,6 %	52,8 %
Cruyt	31,6 %	66,2 %	45,7 %
Totaal	99,3 %	96,8 %	98,5 %

De liberalen wonnen dus de acht zetels voor de Kamer en de senaatszetel. In vergelijking met de uitslag van de verkiezing in 1874 wonnen de liberalen 3,8 % van de stemmen. Deze winst was niet enkel te Gent – van 60,5 % naar 67,5 %), maar ook op het platteland (van 29,0 % naar 30,7 %), terwijl de katholieke partij het stemmenaantal in de bui-

tengemeenten daalde van 71 % tot 66,0 %.

De betekenis van de uitslag van de verkiezingen te Gent wordt duidelijker, als we de samenstelling van de Kamer nazien.

Jaar	Zetels	Katholieken	Liberalen
1874	124	68	56
1876	124	67	57
1878	132	61	71

De uitslag van de verkiezingen in het arrondissement Gent was dus beslissend voor de samenstelling van de Kamer en betekende de val van de regering de Theux-Malou, die zal vervangen worden door het ministerie Frère-Orban-Van Humbeeck, dat zes jaar aan het bewind zal blijven.

De Stad Gent schreef op 13 juni : “Feest te Gent. Overal vlaggen en wimpels; ’s avonds was de Kouter verlicht. De dames droegen op de borst en in de hoed blauwe bloemen, de heren droegen een blauwe bloem in hun knoopgat”.

Om de stemming na de verkiezing weer te geven, laten we D. Destanberg aan het woord.

“Den 8en Juni 1878 is een heuglijke dag voor de Gentsche vrijzinnige bevolking; in den voormiddag was er eene ongewone beweging, vooral in de omstreken der kiesbureelen; de kiezers van de stad, op hun best uitgedoscht, bleven na de eerste naamafroeping wandelen, bezochten de lokalen van liberale of katholieke maatschappijen; de buitenkiezers doortrokken de straten in groepen; rijtuigen vlogen door de verschillende wijken om de afwezige of zieke kiezers te halen. Men woonde dan menigmaal dit treurig schouwspel bij van ziekelijke, zelfs gansch uitgeputte personen naar het kiesbureel te zien brengen. De partijgeest dreef tot onmenselijkheid. Helaas ! bij de laatste kiezingen deden zich dezelfde feiten weder voor; de uitbreiding van het stemrecht en de evenredige vertegenwoordiging hebben dus de “kieszedes” niet verzacht.

De vreemdelingen welke in de groote statie aankwamen, stapten met een kloppend hart de stad binnen, want de groote statie was ingenomen door een regiment jagers te voet, dat het ministerie naar Gent gezonden had om de rust te helpen handhaven.

Verder in den namiddag, om 3 uur, waren onder de wapens : de bijzondere korpsen, de ruitery en de twee legioenen der burgerwacht; een zwerm gendarmen te voet en te paard. In de kazernen waren al de troepen geconsigneerd en eene batterij veldgeschut stond gansch gereed met mannen en paarden op den koer der kazern.

De Gentenaars moesten toen "terribles" menschen zijn !!!

Om 6 uur werd de garde civique weggezonden; de liberalen hadden eene meerderheid van 517 stemmen.

Wij zien nog een ganschen troep "artilleurs", dansende en zingende, de kolf van het geweer in de lucht, uit de Korte Meire komen en zich naar de "Concorde" richten, waar honderden menschen vergaderd waren. De Kouter was "zwart van het volk". De nieuwgekozenen werden geluk gewenscht, toegejuicht. Vele redevoeringen werden in de "Concorde" en op straat uitgesproken; eene algemeene, onbeschrijflijke geestdrift heerschte overal en de tijdingen van Antwerpen, enz. deden de vreugde steeds klimmen. Tot laat in de nacht waren de koffiehuisen vol luidruchtige bezoekers en heerschte er in de verschillende liberale maatschappijen veel drukte.

's Anderendaags was de geestdrift nog niet gestild; gedurende het concert op den Kouter werd er gezongen, gejuicht. De stedelijke harmonie voerde het "Geuzenlied" uit en werd herhaaldelijk gebisseerd."

Dank zij Prosper Claeys, die meer dan 290 drukwerken in verband met de verkiezingen verzamelde (Stad Gent. Kiezingen 1878 B.R.U.G. nr. 19 590) kunnen we de voorbereidingen tot de verkiezingen langs liberale zijde nauwkeurig volgen.

Vooreerst werd een steunfonds aangelegd : 134 personen schonken hun penning gaande van 3000 fr. (door de burgemeester), 1000 fr., 500 fr., 200 fr., 100 fr., 50 fr. Wel grote bedragen (thans zou men ze met honderd moeten vermenigvuldigen).

Een eerste vaststelling : alle drukwerken zijn tweetalig.

Het secretariaat van de liberale associatie beschikte over een dubbel van de kiezerslijsten : hierop werd de politieke overtuiging van de meeste kiezers aangeduid. Deze overtuiging is voor een groot aantal kiezers gemakkelijk te achterhalen (genoten onderwijs, schoolkeuze voor de kinderen, lidmaatschap verenigingen, abonnement op krant, giften voor sommige werken (de lijsten werden gepubliceerd in de kranten) stamcafé (in een vijftigtal cafés stonden bussen voor de liberale vereniging l'Avenir, in andere herbergen stonden bussen voor de Katholieke schoolpenning). Daarna werd opdracht gegeven aan een aantal leden om te onderzoeken of de verklaring in verband met de betaalde belasting om de kiescijns van 42 fr. te bereiken, met de werkelijkheid overeenstemde (zie lijst bases d'imposition). De voorzitters van de onder-comités ontvingen een lijst van de kiezers van hun wijk en moesten met de huurhouders een accoord treffen om de liberale zieke kiezers naar het stemlokaal te vervoeren. Er heerste een koortsachtige bedrijvigheid. Op 4 juni komt een rondschrijven van W. Rog-

ghé : “Te rekenen van heden avond zullen de onder-comités bestendig zitting houden”.

Hoe nauwkeurig de beide partijen de kieslijsten onderzochten blijkt wel uit het volgende. De liberale partij vroeg de inschrijving van 57 (wel liberale) kiezers en de schrapping van 1080 kiesgerechtigden, die wel behoorden tot de tegenpartij. Hiervan bekwamen 36 hun kiesrecht en verloren 377 dit recht. De katholieke partij vroeg de inschrijving van 108 kiezers en de schrapping van 784 liberale kiesgerechtigden. Hiervan bekwamen 65 hun kiesrecht en verloren 205 dit recht. (uit het verslag van de vergadering van de liberale associatie van 24 maart 1879).

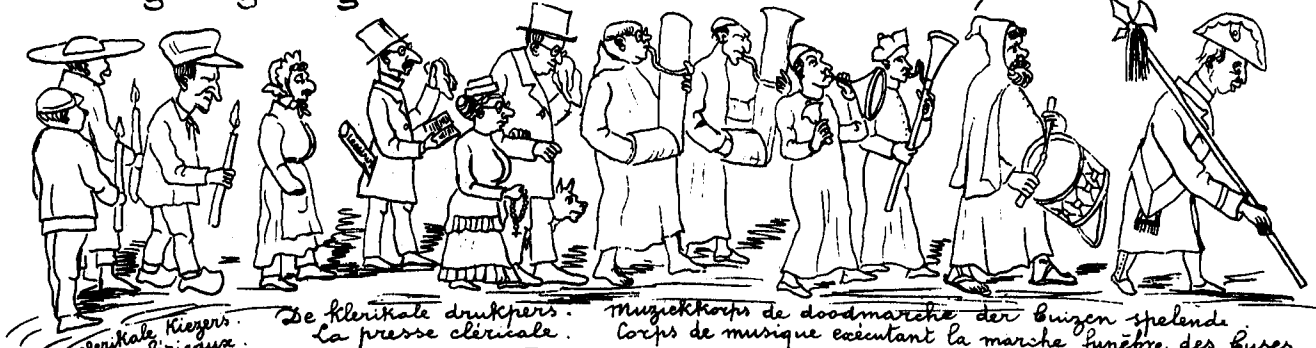
Het kiesmanifest van de liberalen is weinig zeggend : hoofdzakelijk kritiek op het partijdig beleid van de regering. Enkel wordt gewezen op de noodzakelijkheid van de uitbreiding van de Gentse haven, vraagstuk dat al jaren aansleept. Maar er wordt geen programma opgegeven, dus ook wordt niets gezegd in verband met het onderwijs, vraagstuk dat nochtans in het centrum van de belangstelling zal staan van de nieuwe liberale regering. Voor het platteland wordt een tweede manifest opgesteld, “de priester in de kerk, de burgemeester op het stadhuis”.

Er worden ook een aantal liberale kiesbladen kosteloos verspreid : “Aan het volk van Gent”, “Den Bezem. Wekelijksch Blad voor alle Klassen. Liberaal in hart en ziel.” met als onderschrift : “Ik neem den bessem vast, Zet hem niet eer aan kant, Tenzijn de laatste Paap Loope uit ons Vaderland”. Nog andere kiesbladen waren : “De Dulle Griet, Ondergang en Verdrukking door de klerikale broodrovers, Roelandt”. Er was ook nog Paters en Nonnen met als motto “Van ’t Ongedierte der Papen, verlost ons Vaderland” en “De Goudmijn des Landmans” een liberaal propagandablاد voor het platteland. Naast deze kiesbladen waren er nog de talrijke karikaturen, die verspreid werden door Baard Vermeulen.

Er was ook een katholiek propagandablاد : “Keizer Karel” met als motto “De Belgen zijn trouwe onderdanen, maar verdragen geen slaavernij”. Al deze kiesbladen werden kosteloos verspreid in de drankhuizen.

De liberale kranten wijzen er op, dat een katholieke regering acht jaar aan het bewind is en dat de uitslag van de verkiezing zal afhangen van de Gentse kiezers. In het katholiek kiesmanifest lezen we : “Als katholiek moogt of kunt gij niet anders in het liberalisme zien dan de gezworen vijand van uw godsdienst. De zegepraal der liberalen zou een echte nationale ramp zijn”.

Plechtige Begraving der Klerikalen te Gent den 11 JUNI 1878 om 6 ure 's avonds.

Klerikale Kiezers.
Electeurs clericaux.

De klerikale drukpers.
La presse clericale.

Muziekhoops de doodmarche der buizen spelende.
Corps de musique exécutant la marche funèbre des bues.

Grijps 10 continkomen

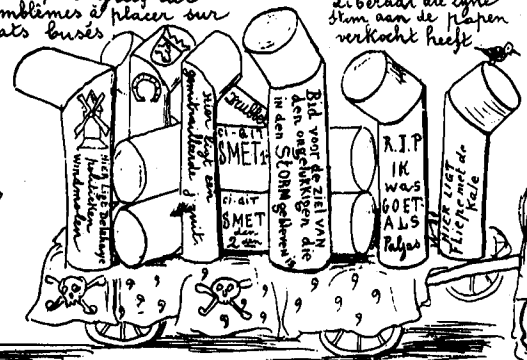
Zinnebeelden te plaatsen op het graf der
gebuide kandidaten - Emblèmes à placer sur
la tombe des candidats bues

Li beeraal die zijne
stem aan de papen
verkocht heeft

Les riverens pères Morien, Miltie et Mainbode délégués des
corporations ayant fait vœu de chasteté. De eervardige
vaders Morien, Miltie en Mainbode afgevaardigden der
orders die belofte van zuiverheid gedaan hebben.

De klerikalen worden begraven

Lijkwaan der kandidaten

Gent, drukkerij K. de Ryckel, resp.

14 juni : Op het wekelijks concert op de Kouter door de stadsharmonie werden verscheidene stukken, vooral die welke tijdens de Pacificatiefeesten werden uitgevoerd, zeer toegejuicht.

18 juni : Het liberaal ministerie Frère-Orban-Van Humbeeck wordt gevormd. De Gentenaar G. Rolin-Jaequemyns wordt minister van Binnenlandse Zaken.

Rolin-Jaequemijns werd geboren te Gent op 31 januari 1835. In 1854 werd hij lid van 't Zal wel gaan. Nadat hij doctor in de rechten was geworden, stichtte hij in 1869 de Revue de droit international et de législation comparée. In 1873 richtte hij het Institut de droit international op. Van 1863 tot 1877 was hij voorzitter van het Van Crombrugghe-genootschap. In 1866 had hij de Gentsche Volksbank opgericht, waarvan hij voorzitter was tot in 1878. Hij was ook lid van het Willemsfonds. Hij schreef verscheidene werken, waaronder "Les partis et leur situation actuelle en Belgique", "De la réforme électorale", "De l'étude et du développement de la science du droit international".

8 juli : Voor het assisenhof wordt de zaak van Coenen, schoenmaker, uitgever van De Werker te Antwerpen, P. De Witte, kleermaker te Gent en Magermans, borstelmaker te Antwerpen opgeroepen. In De Werker, orgaan van de Vlaamse socialisten, gedrukt op een 2000 tot 2400 exemplaren, waarvan wekelijks ongeveer 1300 te Gent werden verspreid, was volgend artikel verschenen : "De Koning te Gent. Verleden week had de Gentsche burgemeester het genoeg en het symbool harer heerschappij, de hoogste uitdrukking van het stelsel van willekeur en uitbuiting in haar midden te ontvangen. Leopold II, door de lankmoedigheid des volks koning der Belgen, kwam te Gent om de driejaarlijkse tentoonstelling van schilderijen met zijn persoon op te luisteren". In het nummer van 14 oktober stond te lezen : "Weg met de koning ! Weg met het leger !" Coenen heeft verklaard, dat De Witte de opsteller is van het artikel "De Koning te Gent". De oppercommissaris verklaart, dat De Werker veel invloed heeft op de geest der werkersklas. Het openbaar ministerie onderzoekt wat het socialisme is en wil en komt tot het besluit, dat het socialisme een gevaar is. Hij verwijst naar de Commune te Parijs en op het feit, dat enkele weken geleden in Duitsland twee maal op de keizer werd geschoten. Advocaat Van Acker is van oordeel, dat het artikel geen belediging bevat. We hebben vrijheid van drukpers. Artikels schrijven is geen gevaar, maar wat het gevaar uitmaakt, zijn de veroordelingen. De Witte wordt veroordeeld tot twee maal twee maand gevangenis en de kosten.

11 juli : De gemeenteraad keurt een overeenkomst met de staat goed, waarbij het conservatorium wordt overgenomen door de Staat. De

voorwaarden bepalen onder meer : de lokalen moeten ter beschikking blijven van het conservatorium en onderhouden worden door de stad, de stad Gent en de provincie worden verplicht op hun begroting minimum een som te schrijven, waarvoor ze nu tussenkomen, bij verhoging van de uitgaven zal stad en provincie in verhouding moeten tussenkomen. Persoonlijk zien we niet goed in welk voordeel de stad had met deze overname.

14 juli : Een groot getal huizen in de Kortrijksestraat hebben geen pomp en vele inwoners moeten water halen, soms tamelijk ver, aan de Sprietpomp. In de afgebroken herberg De Karpel bevindt zich een goede waterput. De Gazette van Gent vraagt deze put te verbouwen tot een openbare pomp.

Op de Brugse Poort is de diligentie van Eeklo omgekanteld. Verscheidene reizigers liepen kneuzingen op.

31 juli : Gisteren is uit het stadsmagazijn op de Lindenlei het groot beeld gehaald, gemaakt door K. De Kezel en dat moet dienen om de ingang van de Vismarkt te versieren. Dit beeld stelt Neptunus voor, het is uit Tercesteen gehouwen.

7 augustus : De hervormingsschool te Ruislede is thans zo proppens vol, dat men meer dan tachtig van die jonge gasten naar het Rasphuis te Gent heeft moeten zenden.

Op een tentoonstelling van schilderijen op het stadhuis is werk tentoongesteld van L. Tijdtgat, J. De Keghel, J. De Bleye, D. De Keghel, Jan Capenick, F. De Baerdemaecker, Maeterlinck, De recensent schrijft : "Waar we vooral de jonge artiesten moeten tegen waarschuwen is tegen de zogenaamde school der impressionisten. Een bekend kunstcriticus noemt deze school "De grote toevlucht van ongeoefende ogen en onhandige vingers" en hij heeft gelijk.

12 augustus : Jules Van Biesbroeck heeft in de prijs van Rome te Antwerpen de tweede prijs behaald.

31 augustus : Te Antwerpen werd op de prijsuitdeling van de gemeentescholen de kinderkantate De Wereld in van Peter Benoit en tekst van Julius De Geyter uitgevoerd. Vermoedelijk hebben heel wat lezers en lezeressen een deel van deze kantate in hun jeugd aangeleerd. We hebben vroeger gezien, dat de katholieke regering het patentrecht op de herbergen verving door een andere belasting, die niet meetelde voor de kiescijns, maatregel, waardoor een aantal herbergiers hun kiesrecht verloren. Thans neemt de liberale regering een tegenmaatregel. Worden van de persoonlijke belasting en van de belasting wat betreft de huurwaarde, deuren en ramen en schoorstenen ontslagen al degenen

die kosteloos een woning bewonen, die aan de staat, de provincie of de gemeente toe behoren of die een vergoeding voor huisvesting ontvingen. Door deze maatregel verloren in totaal 8 424 kiezers hun kiesrecht. Deze groep omvatte 2 810 geestelijken, 1 931 landbouwers, 1864 onderwijzers, 743 staatsbedienden, 299 provincie- en gemeentebedienden, 78 geneesheren, 71 officieren en een aantal nog kleinere groepen.

4 oktober : Gisteren overleed te Gent de heer Karel Beelaert, een rijke eigenaar. Behalve enkele bezittingen aan bijzonderen laat hij bij testament zijn ganse fortuin na aan de burgerlijke godshuizen van Gent. Men schat het fortuin op ongeveer twee miljoen frank.

29 oktober : Voor de gemeenteraadsverkiezingen werd slechts door de liberalen een lijst ingediend; er was dan ook geen kiesstrijd. Werden verkozen voor zes jaar : de Kerchove Ch., Andries, Wagener, Dubois, Guèquière, Vervier, Frédéricq, Van Hollebeke, De Meulemeester, Dierman-Seth, De Smet, Heremans, Levison, Duhajon, Mestdagh, Roghe; voor een termijn van drie jaar : De Nobele en Auger (1).

10 november : Op 8 november overleed Charles-André Andries, hoogleraar en schepen van onderwijs. Andries werd geboren te Mechelen op 26 november 1821. Nadat hij te Gent het diploma van burgerlijk ingenieur had behaald, trad hij in dienst bij de dienst Brugge en Wenen. Reeds in 1846 werd hij hoogleraar. Hij was rector voor de periode 1867-1870. In 1860 werd hij lid van de gemeenteraad en in 1866 schepen van openbare werken. De schepen Andrieslaan herinnert ons zijn naam.

17 november : In de Minardschouwburg wordt de eerste maal De Reis om de Wereld in Tachtig Dagen opgevoerd.

13 december : Le Bien Public meldt, dat het ruim en prachtig hotel gelegen op de Poel rechtover de Katholieke Kring werd aangekocht door verscheidene dames van het Instituut der Dames van het Christelijk Onderwijs. Er zal er een modelschool voor jonge meisjes van de begoede stand worden opgericht.

In de Gazette van Gent van 1 december vonden we : "Schoon huis met koetspoort op Poel 17, groot 884 m² en huis met lusttuin naast het voorgaande groot 929 m²., beide grenzende aan de Houtlei achteraan. Samen gebracht op 68 500 fr.

26 december : Men is heden begonnen op de Kouter de houten kiosk af te breken. We hopen ze nooit meer terug te zien.

30 december : Bij het regiment Jagers te Paard is een soldaat wegge-

jaagd. Gewoonlijk wordt de weggejaagde soldaat tussen twee soldaten en een brigadier met blote sabel tot aan de nabijgelegen stadspoort geleid, waar men hem vrij laat. Deze maal was het anders. De poort van de kazerne was gesloten; veel volk stond op straat te wachten. Om een uur kwam de weggejaagde soldaat buiten, geheel alleen met grauwe broek, vest, politiemuts en klompen. Een vigilante stond hem op te wachten. Hij stapte in het rijtuig en reed weg. Op de Vijfwindgatenbrug wierp hij zijn soldatenmuts uit de vigilante, in de Violettenstraat volgde zijn vest en wat verder zijn klompen.

Op internationaal vlak is weinig te vertellen : paus Leo XIII volgt paus Pius IX op, in Italië wordt Umberto I koning als opvolger van Victor-Emmanuel en Pasteur doet zijn ontdekkingen in de micro-biologie.

M. STEELS

Noot :

(1) In zijn werk "De Verkiezingen te Gent" geeft D. Destanberg als uitslag voor de verkiezingen van 1878 een verkeerde uitslag op : hij geeft de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 1875.

VORIGE JAARGANGEN VAN "GHENDTSCHÉ TYDINGHEN"

Zijn nog verkrijgbaar :

Jaargang 1973 : nrs. 9-11 en 12

" 1976 : nrs. 2-3-4-5 en 6

" 1977 : nrs. 1-3-4 en 5. ook nog volledig

" 1979 : nrs. 1-2-3-4 en 5 - en volledig

" 1980 : nrs. 1-2-3-5 en 6 - en volledig

Prijs per afzonderlijk nummer : 50 fr. Volledige jaargang : 250 fr.

De tijdschriften kunnen afgehaald worden elke zondag in het Documentatiecentrum. Bij betaling op postrekening gelieve de

bij te voegen : 1 of 2 nummers : 12 fr.

3 of 4 nummers : 25 fr.

meer dan 4 nummers : 30 fr.

Nog verkrijgbaar : onze heruitgaven :

Plattegrond GENT 1641 uit "Flandria Illustrata" 1ste uitgave door HONDIUS - 80 fr.

Plattegrond GENT 1796 door GOETHALS - identiek aan origineel : 100 fr.